

AJANKOHTAISTA 30.11.2005

Suunnittelusta toimintaan

Kevään 2005 luova ja tehokas työskentely tuotti hienot lähtökohta-ajatukset, joiden pohjalta koulut ovat alkaneet käynnistää omia kokeilujaan ja toimintojaan.

Cygnaeuksessa keksittiin uusia leikkejä. Koulussa järjestettiin kilpailu itse keksityistä leikeistä. Leikkejä keksittiin luokittain ja luokat valitsivat keskuudestaan parhaat. Itse keksityt leikit otettiin syksyn liikuntapäivän teemaksi - syntyi Cygnaeuksen leikkipäivä. Leikkipäivänä oppilaat jaettiin pienryhmiin, joissa jokaisessa oli edustajia joka luokalta sekä yksi opettaja. Näin jokaisen luokan leikki tuli opetettua jokaiselle koulun oppilaalle ja opettajalle!

Nummen koulussa käynnistyi päivittäinen liikuntavälitunti, **liikuntavartti**. Liikuntavartti on aina kello 9.45 välitunnilla, ja mukana on 5 opettajaa ja 3 kouluavustajaa, jotka hieman eri rooleissa osallistuvat leikkittämiseen. Leikkivälituntien teemat vaihtelevat tanssivälitunneista 1- ja 6-luokkien kummivälitunteihin. Leikkivälitunti poikii toimintaa koko päiväksi, koska lapset jatkavat muilla välitunneilla samoja leikkejä.

Jäkärlässä laajennettiin välituntialuetta ottamalla käyttöön koulun kenttä. Tämä on merkinnyt välituntivalvontojen lisääntymistä, mutta asia on silti koettu koulussa positiiviseksi. Kahdella välitunnilla päivässä välituntivalvoja ottaa oppilaat mukaansa kentälle pelaamaan jalkapalloa ja heittelemään frisbeetä. Oppilaat odottavat jo opettajaa jonossa tien reunassa heti välitunnin alussa. Toimintaa jatketaan talvella ja suunnitteilla on hiihtolenkki ja lumipallojen heittelyrata kentän ympäristöön.

Myös yläkouluissa ja lukioissa kokeiltiin välituntivälineitä. Toimintaa pyörittävät Luostarivuoressa ja Klassikossa oppilaiden keskuudesta löytyneet "trainerit", jotka vastasivat välineistä ja aktivoivat toimintaa. Trainereilla on rintanapit, joilla he pääsevät jonon ohi ruokailussa. Lisäksi Luostarivuoressa on otettu käyttöön välituntilenkki, jota voi kiertää muutamilla välitunneilla.

Luostarivuoren yläkoulussa liikkumaan aktivoidaan kokonaisvaltaisesti. Jatkuvuuteen pyritään ajoittamalla erilaisia toimintoja eri luokka-asteille. Kerhotoimintaan kutsutaan mukaan vähän liikkuvia nuoria seitsemännellä luokalla. Kahdeksannella luokalla oppilaat voivat hakeutua nauttimaan koulun oman "personal trainerin" palveluista saaden opastusta it-

selle sopivasta liikunnasta sekä omien liikuntaohjelmien tekemisessä. Yhdeksännellä tähdätään kaveriporukkaliikunnan käynnistämiseen.

KERHOTOIMINTA on käynnistynyt ja toimintaan on eri tavoin haettu mukaan vähän liikkuvia lapsia. Hankkeen tavoitteena on löytää uusia mahdollisuuksia kerhotoiminnan rahoitukseen mm. terveyden edistämisen kautta.

Koulujen tavat tehdä asioita - toimintakulttuurit vaihtelevat melko paljon. Nämä toimintakulttuurit heijastuvat myös Koulut liikkeelle -hankkeen yhdysopettajien työskentelytavoissa. Hyviä esimerkkejä ovat Cygnaeuksen ja Sirkkalan koulut. Cygnaeuksen koulussa asioita ideoi ja suunnittelee oma Koulut liikkeelle -tiimi, jossa on mukana neljä opettajaa ja tarvittaessa terveydenhoitajaa. Sirkkalan koulussa hanketta suunnitellaan ja ideoidaan koulun kehittämissyrymässä, jossa on vuosittain edustettuna kolme opettajaa ja rehtori.

HYVINVOINTIA JA VIIHTYISYYTTÄ KOULUIHIN LIIKUNNAN AVULLA

KOULUT LIIKKEELLE -hankkeen (2004-2007) tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten liikkumismahdollisuuksia koulupäivän aikana.

Hankkeessa on mukana 18 alakoulua, 3 yläkoulua ja lukiota sekä Turun ammatti-instituutin yksiköitä. Koulujen toimintaprosesseja tuetaan koulutusten, materiaalien, tuotteiden jne. avulla. Lisäksi koulujen tukena on laaja hallintokuntien välinen sekä Nuori Suomi ry:n kanssa tehtävä yhteistyö. Hanke on osa Euroopan komission rahoittamaa Shape up -hanketta, jonka tavoitteena lasten ja nuorten ylipainon ehkäisy. Kehittämisen osa-alueita ovat mm. välituntiliikunta, pihaolosuhteet, koulumatkaliikunta, terveyttä edistävä kerhotoiminta, liikuntaneuvonta, kaveriporukkaliikunta, liikunta- ja terveysviestintä jne.

1/05

Hankkeen päälinjat 2006-

